

Сьогодні
12.11.2024

Урок
№38

Апостроф

Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ.
Правила вживання
апострофа

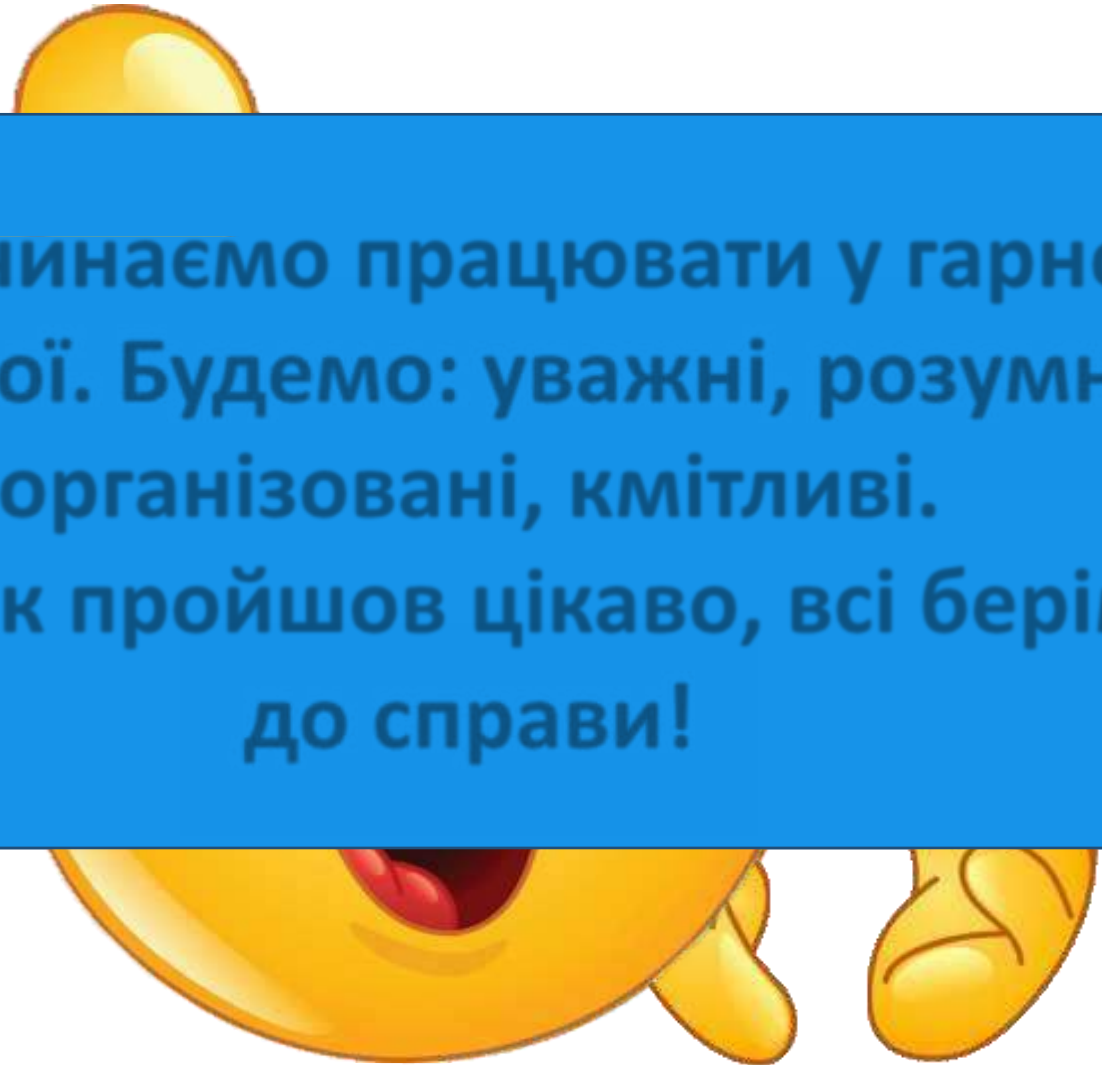
Мета: закріпити в учнів знання визначати звукове значення букв я, ю, є, ї та щ залежно від їхньої позиції у слові, формувати практичні навички розмежування звуків і букв; розвивати інтелектуальні здібності, вміння аналізувати, зіставляти, порівнювати; виховувати увагу, спостережливість до звуків мовлення, пізнавальний інтерес до мови; патріотичні почуття школярів.

**Любі діти, добрий день!
Зичу праці і старання!
А ще, друзі, всім бажаю
Справдити всі сподівання!**

Тож починаємо працювати у гарному
настрої. Будемо: уважні, розумні,
організовані, кмітливі.
Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося
до справи!

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

емо'ції, позити'вний

Прочитайте епіграф. Як ви його розумієте? Як він стосується теми уроку? Чи є зв'язок між темою уроку і «словами дня»? Які слова називають добірними? Що допомагає вам збагнути словник?

1. У яких випадках букви я, ю, є позначають два звуки?
2. Що таке апостроф?
3. Яка роль апострофа в мові?

1. Чому в слові бур'ян ставимо апостроф, а в слові буряк — ні?
2. Чому важливо шукати щось нове, цікаве й радісне щодня? Як це робити?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Уявіть, що ви перебуваєте з друзями в лісі. Щоб вас почули, потрібно вимовляти голосно, розтягуючи голосні звуки: «Яри-и-и-и-но!», «Юрку-у-у!». Які звуки ви чуєте на початку імен? Які сполучення звуків позначають букви я, ю? Запишіть кілька імен, у яких є букви, що позначають два звуки.

Вправа 210. Випишіть із вірша Тараса Шевченка слова, у яких букви я, ю, є позначають два звуки. Який настрій викликає у вас текст? Якби ви були художником / художницею, яку картину ви намалювали б до нього? Які кольори використали б?

Явора, яром, пишається, водою, явір,
молодіє, зеленіють, гаю, горою,
осокою.

Вправа. Прочитайте вголос слова. Враховуйте, що буква *щ* завжди позначає два звуки [шч]. Складіть речення з двома словосполученнями

Одгриміла гроза, теплий дощ одшумів,
одцвіли блискавиці крилаті. Тато зловив
великого щупака.

Словник. *Щупàк*, а, чол. Самець щуки; щука.

Вправа 211. Ознайомтеся з таблицею. Сформулюйте запитання за її змістом

Пишемо	Не пишемо
<ul style="list-style-type: none"> Після <i>б, п, в, м, ф</i> перед <i>я, ю, є, ї</i>, якщо перед ним немає інших букв на позначення приголосного (крім <i>р</i>), які належать до кореня: <i>пам'ять, верхів'я, в'юн, б'ється</i>. Після префікса, що закінчується на твердий приголосний: <i>об'ява, в'їхати, з'єднання</i>. Після першої частини складних слів, що закінчуються буквами на позначення приголосних: <i>дит'ясла</i>. Після <i>р</i> у кінці складу: <i>сузір'я, бур'ян, матір'ю</i>. У слові <i>Лук'ян</i> і похідних від нього: <i>Лук'янівка, Лук'янчук</i>. У словах іншомовного походження після <i>б, п, в, м, ф, г, к, х, ж, ч, ш</i> та після <i>р</i> у кінці складу, а також після префіксів із кінцевим приголосним: <i>комп'ютер, п'єса, ад'ютант, екстер'єр, ін'єкція, прем'єра</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Після <i>б, п, в, м, ф</i> перед <i>я, ю, є, ї</i>, якщо перед ним є інші букви на позначення приголосного (крім <i>р</i>), які належать до кореня: <i>духмянний, морквяний, свято</i>. Після <i>б, п, в, м, ф, к, ч, ш, х, ж</i> та після <i>р</i> на початку складу, якщо <i>я, ю, є</i> позначають м'якість попередніх приголосних: <i>рясно, буряк, буря, рядно, бязь, Гюго</i>. Перед <i>йо</i>: <i>бульйон, серйозний, Воробйов</i>

Вправа 212. Поставте, де потрібно, апостроф. Укажіть кількість звуків і букв у виділених словах

Цікава п'єса, курйозний випадок, Лук'яненко В'ячеслав, духмяне різнотрав'я, п'ятеро друзів, м'ятний чай, нові дит'ясла, комп'ютерна програма, морквяний сік, велике подвір'я, п'янки пахощі(6б., 7зв.), роз'ятрити душу, мальовниче(10б., 9 зв.) над'яр'я.

Вправа 213. Запишіть «зібрані слова». Визначте кількість букв і звуків у них.
Поясніть уживання апострофа

пам

їзд

Пам'ять (6б., 6зв.), дит'ясла(7б., 8зв.), під'їзд(6б., 7зв.),
від'єднати(9б., 10зв.), пом'якшення(10б., 10зв.).

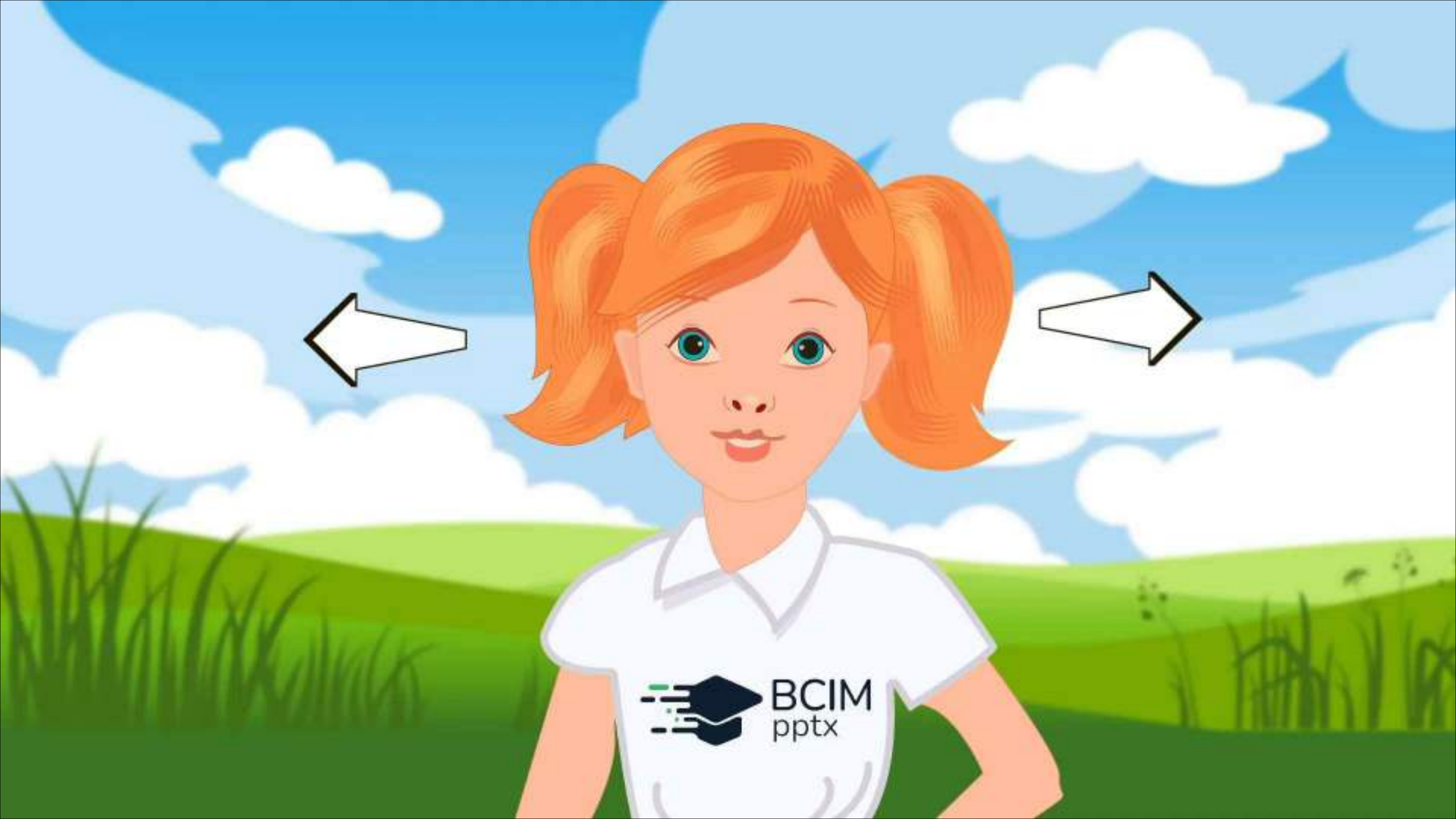
від

пом

якшення

ясла

Вправа 214. Знайдіть у кожному рядку «зайве» слово

А М'яч, прислів'я, дзвякати.

Б Пір'я, рюкзак, буряк.

В Різдвяний, духмяний, рум'яний.

Г Присвята, цвяшок, верб'я

Вправа 215. Спишіть, уставляючи, де треба, м'який знак та апостроф. Підкресліть слова, у яких букви я, ю, є позначають два звуки. Які відчуття викликав у вас текст? Назвіть джерела позитивних емоцій. Чи вважаєте ви спостереження за хмарами одним із них? Чому?

Коли усміхаються небеса, відбуваються всілякі дива!
Вітерець легенько згонить до купи кілька пустотливих
м'якеньких хмаринок. Ще мить — і посеред блакиті
з'явилась дивовижна квітка. Дивись, і посеред неба
з'явилися маленькі баранці. Небесні. Вони кумедно
буцаються між собою. Граються й тишком спостерігають за
всіма з височини (За Славою Світовою)

Які емоції виникли у вас під час уроку? Що треба зробити, аби відчувати позитивні емоції? Які відомості під час уроку зацікавили вас найбільше? Над чим треба ще попрацювати?

1. Вивчити правила уроку
на с.84
2. Виконати вправу 216(2)
на с.86.

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Від уроку я на сьомому
небі.

ТАК

НІ

Замість навчання воду
решетом носили.

ТАК

НІ

Під час урокугнули
спину.

ТАК

НІ

Працювали з вчителем
душа в душу.

ТАК

НІ

Дізнався, що на вербі
груші ростуть.

ТАК

НІ

У цій темі всі зуби з'їли.

ТАК

НІ

